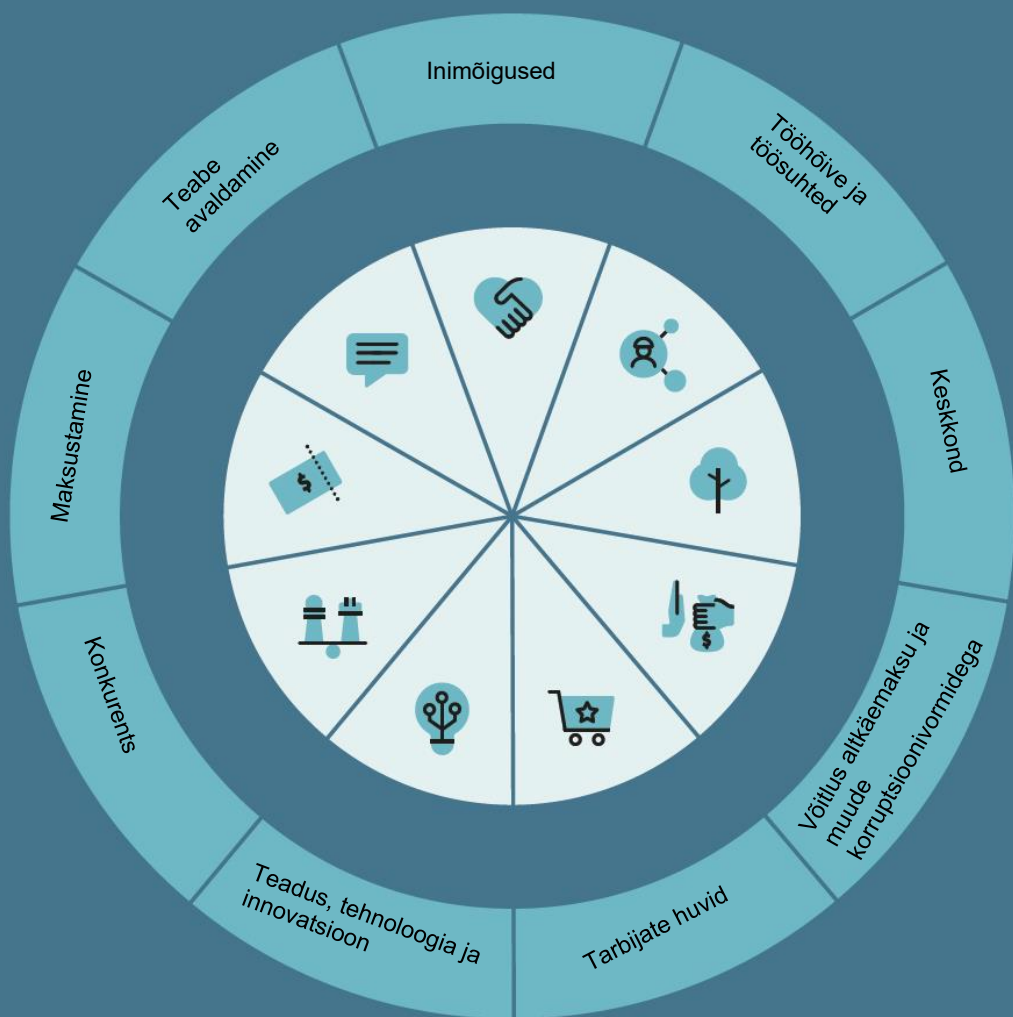

OECD suunised rahvusvaheliste ettevõtjatele vastutustundliku äritegevuse kohta

OECD suunised rahvusvahelistele ettevõtjatele vastutustundliku äritegevuse kohta on valitsuste soovitud ettevõtjatele, et nad viiksid oma tegevuse kooskõlla säästva arengu põhimõtetega ja täidaksid hoolsuskohustust, vältimaks kahjulikku mõju inimestele, planeedile ja ühiskonnale.

Milliseid teemasid suunised käsitlevad?

Suunised käsitlevad mitmesugust mõju, mida ettevõtjad võivad avaldada inimestele, planeedile ja ühiskonnale, pidades silmas säästvat arengut. Tähelepanu all on näiteks sellised teemad nagu inimõigused, tööhõive ja töösuhted, keskkond, altkäemaks ja muud korrupsioonivormid, tarbijate huvid, teadus, tehnoloogia ja innovatsioon, konkurents ning maksustamine.

Mis on vastutustundliku äritegevuse hoolsuskohustus?

Ettevõtjad peaksid vältima suunistega hõlmatud valdkondades kahjuliku mõju põhjustamist ja sellise mõju avaldumisele kaasaaitamist. Samuti peaksid nad otsima viise, kuidas oma ärisuhte kaudu avalduvat ebasoovitavat mõju vältida või leevendada. Hoolsuskohustus seisneb meetmete võtmises, mille abil ettevõtjad peaksid kahjulikku mõju tuvastama, ennetama ja leevendama, sellega seoses prioriteete seadma ning aru andma, kuidas nad sellise ebasoovitava mõjuga tegelevad. Hoolsuskohustus peaks hõlmama sidusrühmade sisulist kaasamist.

Mis on ärisuhted?

Ärisuhted on suhted pooltega, kes on otseselt seotud ettevõtja tegevuse, toodete või teenustega, näiteks pooled, kes tarnivad ettevõtja kasutatavaid tooteid või teenuseid, või pooled, kes saavad ettevõtjalt tooteid või teenuseid.

Kuidas on suunised seotud seaduste ja õigusaktidega?

Suunised on vabatahtlikud vastutustundliku äritegevuse standardid. Suunistes käsitletud küsimused võivad olla reguleeritud siseriikliku õiguse ja rahvusvaheliste õigusnormidega, kuid võivad ka minna kaugemale sellest, mida ettevõtjad on seadusega kohustatud tegema.

OECD soovib valitsustel kehtestada õiguslik ja reguleeriv raamistik, mis soodustaks vastutustundlikku äritegevust, pidades silmas suunistes käsitletud valdkondi. Edendustegevuse puhul peaksid ettevõtjad tagama, et nende lobitöö oleks läbipaistev ja kooskõlas nende kohustuste ja eesmärkidega suunistes käsitletud valdkondades.

OECD suunistes käsitletud teemad

Teabe avaldamine

Ettevõtjatel nõutakse üha enam kestlikkust käsitleva teabe avalikustamist. Nad peaksid avalikustama teabe kõigi oluliste asjaolude kohta, mis võivad põhjendatult mõjutada investori hinnangut ettevõtte väärtusele. Samuti on oluline, et nad edastaksid usaldusväärset teavet hoolsuskohustuse täitmise ning oma tegevuse, toodete ja teenuste mõju kohta inimestele, planeedile ja ühiskonnale.

Inimõigused

Ettevõtjad peaksid vältima ebasoodsat mõju inimõigustele ning juhl, kui see siiski ilmneb, selle mõjuga tegelema. Samuti peaksid nad otsima viise, kuidas vältida või leevendada inimõigustele avalduvat kahjulikku mõju, millega nad on ärisuhte kaudu otseselt seotud. Inimõigusi käsitlev peatükk rahvusvahelistele ettevõtjatele mõeldud OECD suunistes on täielikult kooskõlas ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtetega.

Tööhõive ja töösuhted

Ettevõtjad peaksid vältima igasugust ebaseaduslikku tööhõivet ja seadusevastaseid töösuhteid ning austama töötajate õigust asutada ametiühinguid ja organisatsioone või liituda nendega oma äranägemise järgi, sealhulgas läbirääkimiste ja kollektiivläbirääkimiste pidamiseks. Nad peaksid aitama kaasa lapstööjõu kasutamise tegelikule kaotamisele ja igasuguse sunniviisilise või kohustusliku töö kaotamisele.

Samuti peaksid nad juhinduma võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõttest ning tagama ohutu ja tervisliku töökeskkonna. Suuniste tööhõive ja töösuhete peatükk on täielikult kooskõlas ILO deklaratsiooniga aluspõhimõtete ja -õiguste kohta tööl.

Keskkond

Ettevõtjad peaksid oma tegevuse, toodete ja teenuste kahjuliku keskkonnamõju vähendamiseks rakendada hooldusmeetmeid. Kahjulik keskkonnamõju hõlmab selliseid probleeme nagu kliimamuutused; bioloogilise mitmekesisuse vähenemine; maismaa, mere ja mageveekogude ökosüsteemide kahjustumine; metsade hävimine; õhu-, vee- ja pinnasereostus; jäätmete, sealhulgas ohtlike ainete väärkäitlus. Ettevõtjad peaksid tagama, et nende kasvuhoonegaaside heitkogused ja mõju süsinikdioksiidi sidujatele on kooskõlas rahvusvaheliselt kokkulepitud globaalsete temperatuurieesmärkidega. Nad peaksid seoses oma kliimameetmete ja keskkonnajuhtimisega hindama ja käsitlema ka sotsiaalset mõju.

Võitlus altkäemaksu ja muude korrupsioonivormidega

Kahjulik mõju suunistes käsitletud valdkondadele avaldub sageli just korrupsiooni tõttu. Ettevõtte peaksid võtma meetmeid, et vältida, avastada ja välja juurida altkäemaksu ja muid korrupsioonivorme, sealhulgas oma ärisuhete kaudu.

Tarbijate huvid

Ettevõtjad peaksid järgima ausaid turundustavasid ning tagama oma toodete kvaliteedi ja usaldusväärsuse. Nad peaksid andma täpset, kontrollitavat ja selget teavet, mis on piisav, et tarbijad saaksid teha teadlikke otsuseid.

Kõik ettevõtja keskkonna ja toodete kohta esitatud väited peaksid põhinema asjakohastel tõenditel.

Teadus, tehnoloogia ja innovatsioon

Tehnoloogial on suur mõju suunistes käsitletavatele küsimustele, sealhulgas säästvate arengule, inimõigustele, majanduslikule osalusele, demokraatia kvaliteedile, sotsiaalsele ühtekuuluvusele, kliimamuutustele, ülemaailmsele ettevõtlus- ja töömaastikule ning turudünaamikale. Ettevõtjad peaksid rakendama hooldusmeetmeid, et vältida ja vähendada ebasoovitavat mõju, mis võib tuleneda teadusel, tehnoloogial ja innovatsioonil põhinevate toodete või teenuste arendamisest, litsentsimisest, müügist ja kasutamisest või nendega kauplemisest.

Konkurents

Ettevõtjate tegevus peaks olema kooskõlas kõigi kohaldatavate konkurentsi puudutavate õigusnormidega ning arvesse tuleks võtta konkurentsiõigust riikides, kus ettevõtjate tegevusel võib olla konkurentsi kahjustav mõju. Ettevõtjad peavad hoiduma konkurentsivastastest kokkulepetest, mis kahjustavad nii siseriiklike kui ka rahvusvaheliste turgude tõhusat toimimist.

Maksustamine

Oluline on, et ettevõtjad annaksid oma panuse asukohariigi rahandusse, täites oma maksukohustust õigel ajal. Maksude läbipaistvus toetab riigi maksusüsteemi terviklikkust ning on oluline viis tagada ja näidata, et ettevõtjad järgivad maksuseadusi. Ettevõtjate juhatused peaksid võtma vastu maksuriski juhtimise strateegiad tagamaks, et maksustamisega seonduvad finants-, regulatiiv- ja maineriskid oleksid täielikult kindlaks tehtud ja neid oleks hinnatud.

Vastutustundliku äritegevuse riiklikud kontaktpunktid

Riigid, kes järgivad OECD suunisteid rahvusvahelistele ettevõtjatele vastutustundliku äritegevuse kohta, peavad looma täielikult toimiva vastutustundliku äritegevuse riikliku kontaktpunkti. Riikliku kontaktpunkti ülesanne on suurendada teadlikkust suunistest ja edendada nende järgimist, toimida kohtuvälise kaebuste lahendamise mehhanismina oma riigis tegutsevate või sealt pärit ettevõtjatega seotud probleemide puhul ning vajaduse korral toetada valitsuse poliitika väljatöötamist, rakendamist ja selle sidususe suurendamist, et edendada vastutustundlikku äritegevust.

OECD vastutustundliku äritegevuse hoolsuskohustuse suunised ja OECD valdkondlikud hoolsuskohustuse suunised aitavad ettevõtjatel vastutustundliku äritegevuse suunistes esitatud soovitusi rakendada

Teavitage sellest, kuidas mõjuga tegeletakse

2 Tehke kindlaks tegevuse, tarneahelate ja ärisuhetega seotud ebasoodne mõju ning hinnake seda

6 Vajaduse korral tagage heastamine, sh koostöö kaudu

3 Takistage, ennetage või leevendage ebasoovitavat mõju

4 Jälgige rakendamist ja tulemusi

Juhised ja abivahendid töötajatele

Vastutustundliku äritegevuse hoolsuskohustuse suunised

Põllumajanduse tarneahelad

Finantssektor

Rõivaste ja jalatsite tarneahelad

Maavarade tarneahelad

OECD vastutustundliku äritegevuse e-akadeemia

OECD vastutustundliku äritegevuse keskus koostab analüüse, suurendab suutlikkust, kehtestab standardeid ja teeb poliitilist koostööd, et aidata tööstusel, valitsustel ja sidusrühmadel viia äritegevus kooskõlla säästva arengu põhimõtetega.

Lisateave

OECD suunised rahvusvaheliste ettevõtjatele vastutustundliku äritegevuse kohta mneguidelines.oecd.org

 @OECD_BizFin | #OECDrbc

 OECD ettevõtlus- ja rahandusüksus LinkedInis

 OECD ettevõtlus- ja rahandusteemaline YouTube'i kanal